

Listopad 2016

***„Edukacja i świadomość finansowa
w zarządzaniu finansami osobistymi w kontekście
makro- i mikroekonomicznym - rola doradcy
finansowego.”***

Autorzy publikacji:

Małgorzata Bartczak- Europejska Federacja Doradców Finansowych- EFFP Polska

Dr Andrzej Fesnak – Certyfikowany Doradca Finansowy EFC® European Financial Consultant

Europejska Federacja Doradców Finansowych- EFFP Polska

Ul. Sabały 60 lok. 17

02-174 Warszawa

E-mail: info@effp.pl

Tel. 505- 088- 523

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie.....	4
Agenda seminarium.....	5
Edukacja i świadomość finansowa w zarządzaniu finansami osobistymi.....	5
Narzędzia zarządzania finansami osobistymi.....	7
Współczesny i przyszły model doradztwa w obszarze finansów osobistych na podstawie badań własnych .	9
Podsumowanie seminarium.....	13
Seminarium okiem praktyka	14

Wprowadzenie

22 listopada 2016 roku, w siedzibie Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego przy ul. Nowy Świat 49 w Warszawie, odbyło się seminarium „*Edukacja i świadomość finansowa w zarządzaniu finansami osobistymi w kontekście makro- i mikroekonomicznym - rola doradcy finansowego.*”

Organizatorami wydarzenia były Europejska Federacja Doradców Finansowych Polska - EFFP Polska oraz Klub Przedsiębiorców i Ekspertów przy Polskim Towarzystwie Ekonomicznym.

Celem wydarzenia była promocja idei planowania finansowego oraz specjalizacji zawodowej doradcy finansowego, w kontekście zachodzących zmian regulacyjnych na rynku finansowym, w Polsce i w Europie. Zachodzące zmiany, w tym regulacje i dyrektywy Unii Europejskiej, dotyczą bezpośrednio rynku doradztwa finansowego, zarówno doradców finansowych jak i konsumentów, dlatego celem wystąpień było również przedstawienie aktualnych trendów i kierunków, w którym podążać powinni doradcy finansowi.

Podstawą dyskusji były publikacje i wyniki badań przeprowadzone przez pracowników naukowych Uczelni Techniczno- Handlowej- prof. R. Milic- Czerniak i dr M. Szczerbak oraz Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu- dra K. Waliszewskiego.

Do udziału w seminarium zaproszeni zostali przedstawiciele Ministerstwa Pracy, Rodziny i Polityki Społecznej, Ministerstwa Edukacji, przedstawiciele organizacji pro-konsumenckich takich jak UOKIK, KNF oraz Stowarzyszenie Konsumentów Polskich. Zaproszenie otrzymały również instytucje reprezentujące firmy pośrednictwa i doradztwa finansowego oraz pośredników i doradców finansowych, takie jak Konferencja Przedsiębiorstw Finansowych w Polsce, Fundacja na Rzecz Standardów Doradztwa Finansowego - EFPA Polska, Polska Izba Pośredników Ubezpieczeniowych i Finansowych.

Z wyżej wymienionych instytucji na seminarium obecna była Pani Jana Niedźwiedź- Gliniecka – Członek Zarządu Fundacji na Rzecz Standardów Doradztwa Finansowego - EFPA Polska

Najliczniejszą grupą uczestników byli członkowie Stowarzyszenia EFFP Polska.

Agenda seminarium

- 14.00 - 14.10 Otwarcie seminarium:
dr Monika Szczerbak, Prezes Zarządu Klubu Przedsiębiorców i Ekspertów przy Zarządzie Krajowym PTE
prezentacja programu seminarium
- 14.10 - 14.30 Edukacja i świadomość finansowa w zarządzaniu finansami osobistymi -
Prof. Róża Milic-Czerniak, Uczelnia Techniczno-Handlowa
- 14.30 - 14.40 Narzędzia zarządzania finansami osobistymi - dr Monika Szczerbak,
Uczelnia Techniczno-Handlowa, PTE
- 14.40 - 15.10 Współczesny i przyszły model doradztwa w obszarze finansów osobistych
na podstawie badań własnych - dr Krzysztof Waliszewski, Katedra Pieniądza
i Bankowości, Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu
- 15.10 - 16.00 Dyskusja, wnioski i zakończenie seminarium

Edukacja i świadomość finansowa w zarządzaniu finansami osobistymi

Wystąpienie Profesor Róży Milic-Czerniak, Uczelnia Techniczno-Handlowa, Warszawa.

Prof. Róża Milic-Czerniak przedstawiła najważniejsze zagadnienia zawarte w jej najnowszej monografii pt. „Finanse osobiste. Kompetencje, narzędzia, instytucje, produkty, decyzje”. Główne cele monografii to:

- budowa wiedzy gospodarstw domowych niezbędnej w zarządzaniu finansami osobistymi,
- kształtowanie umiejętności korzystania z tej wiedzy przy wyborze właściwego dostawcy usług,

- ocena oferty produktowej,
- ścieżka postępowania w sytuacji występowania problemów i dochodzenia roszczeń.

Profesor R. Milic-Czerniak przytoczyła najważniejsze skutki braku kompetencji finansowych gospodarstw domowych. Są to przede wszystkim wzrost podatności na ubóstwo czyli efekt nieprzemysłanych, nieodpowiedzialnych decyzji finansowych, brak umiejętności zapewnienia wyższej jakości życia oraz masowość niewłaściwych decyzji finansowych, które stwarzają zagrożenie dla stabilności finansowej i bezpieczeństwa narodowego.

Ponadto profesor R. Milic-Czerniak wskazała, że gospodarstwo domowe podejmuje coraz szerszy wachlarz decyzji finansowych i na potwierdzenie tego przytoczyła następujące dane:

- istnieje 13,6 mln gospodarstw domowych – (ponad 5-krotnie więcej niż mikroprzedsiębiorstw),
- dysponują one kwotą wydatków rocznych ponad 1 bln zł,
- posiadają majątek brutto oszacowany na ponad 3 bln zł,
- w prawie co drugim gospodarstwie domowym wszystkie decyzje spoczywają na barkach jednej, dorosłej osoby.

Od wielu lat wiedza o zarządzaniu gospodarstwem domowym przekazywana była z pokolenia na pokolenie. Było to naturalne, wszechobecne, a jednocześnie niezauważalne społecznie. Był to model edukacji oparty na międzypokoleniowym uczeniu się. Jednak w ostatnich latach model ten zmienił się radykalnie wraz z pojawieniem się nowych technologii oraz konieczności korzystania z szerokiego wachlarza usług finansowych. W miejsce międzypokoleniowego transferu wiedzy powstała międzypokoleniowa luka edukacyjna, której nie wypełnia niestety edukacja formalna. Obecnie to najmłodszy edukują starszych członków rodziny. Kolejnym zagadnieniem omawianym przez prof. R. Milic- Czerniak był poziom wiedzy finansowej i ekonomicznej polskiego społeczeństwa. Badania wskazują, że Polacy posiadają niską wiedzę nawet w zakresie podstawowych pojęć ekonomicznych. Z kolei w badaniach umiejętności dokonywania obliczeń finansowych, obejmujących udzielenie właściwej odpowiedzi na 3 pytania, Polska znalazła się dopiero na 17 pozycji wśród 27 krajów UE.

Prof. R. Milic-Czerniak wyjaśniła czym jest edukacja finansowa. Jest to proces budowania kompetencji finansowych: wiedzy, umiejętności i odpowiedzialności finansowej, a głównie umiejętności stosowania wiedzy finansowej w praktyce, poprzez podejmowanie właściwych decyzji, zrozumienia i przestrzegania prostych, instrukcji, umów oraz przewidywania następstw podejmowanych decyzji.

Pochodną edukacji finansowej oraz wiedzy ekonomicznej jest świadomość finansowa, która może mieć charakter: świadomości płytkiej (rezultat „rejestracji przez mózg obrazów i haseł, docierających od innych członków społeczności oraz z mediów) oraz świadomości głębokiej (rezultat długiego i złożonego procesu edukacji formalnej). Według prof. R. Milic- Czerniak kształtowanie głębokiej świadomości finansowej wymaga wprowadzenia do programów szkół na różnym poziomie odpowiednich przedmiotów.

Obecnie edukacją finansową w Polsce zajmuje się wiele instytucji (np. niektóre szkoły, ZBP, NBP, KNF) oraz niektóre banki komercyjne. Przykładem są takie inicjatywy edukacyjne, jak: Akademia „Dostępne Finanse”(NBP), „Bankowcy dla Edukacji Finansowej Młodzieży BAKCYL oraz program "Nowoczesne Zarządzanie Biznesem" (ZBP).

Problem w tym, że edukacja ta w niewielkim stopniu dotyczy najbardziej potrzebujących tj. konsumentów mniej wykształconych i o niskich dochodach. Profesor R. Milic-Czerniak wskazała na brak edukacji ustawicznej oraz brak koordynacji działań edukacyjnych różnych instytucji.

Narzędzia zarządzania finansami osobistymi

Wystąpienie Dr Moniki Szczerbak, Uczelnia Techniczno-Handlowa, Warszawa, Prezes Zarządu Klubu Przedsiębiorców i Ekspertów przy Zarządzie Krajowym PTE.

Wystąpienie dr Moniki Szczerbak pt. „Narzędzia zarządzania finansami osobistymi” dotyczyło stosowania w gospodarstwach domowych takich narzędzi jak bilans majątkowy, budżet gospodarstw domowych (zestawienie przychodów i wydatków) oraz rachunek przepływów pieniężnych – cash flow.

Dr M. Szczerbak zaczęła od stwierdzenia, że każde gospodarstwo domowe jest niejako małą firmą, która wymaga odpowiedniego zarządzania i planowania, dlatego narzędzia stosowane w firmach można również stosować przy prowadzeniu budżetu domowego. Bilans gospodarstwa domowego dzieli się na aktywa czyli zasoby gospodarstwa domowego i pasywa czyli kapitał własny oraz zobowiązania. W celu sporządzenia takiego bilansu niezbędna jest klasyfikacja majątku. Nie jest to proste zadanie, a najtrudniejszym elementem jest wyliczenie aktywów niematerialnych tj. wycena np. wykształcenia czy zdobytych kwalifikacji zawodowych.

Dr M. Szczerbak wskazała również na istotne pojęcie jakim jest majątek netto, czyli majątek brutto (aktywa) zgromadzony przez gospodarstwo domowe pomniejszony o zaciągnięte przez nie zobowiązania (pasywa). Jest to nic innego jak różnica między wartością aktywów, a sumą

zobowiązań, czyli cały majątek, który pozostałby w gospodarstwie domowym, po uregulowaniu wszystkich jego zobowiązań. Dr M. Szczerbak wskazała, iż wartość netto jest drogowskazem do planowania kariery, inwestycji, modelu życia. Dopiero wyliczenie i analiza wartości netto pozwala odpowiedzieć na pytanie - czy nasza sytuacja finansowa jest lepsza czy gorsza niż przy poprzedniej analizie?

Wartość netto istotna jest również z punktu widzenia całej gospodarki. W tym miejscu dr M. Szczerbak przytacza wyniki badań za 2014 rok zawarte w raporcie NBP - BZGD - Departament Stabilności Finansowej. Wyniki wskazują w Polsce umiarkowany poziom majątku netto (ok 257 tys. zł) oraz nierówności majątkowych (na tle strefy euro). Okazuje się, że główne miejsce zamieszkania jest podstawowym składnikiem majątku (ok 80% aktywów), zaś aktywa finansowe mają małe znaczenie. Zadłużenie dotyczy ok. 37% gosp. domowych i przeciętnie jest niewielkie (ok. 10 tys. zł). Z kolei odsetek gospodarstw domowych o skrajnie trudnej sytuacji finansowej, z uwagi na znaczne zadłużenie, jest niewielki. Oszczędzanie deklaruje większy, niż w większości badań, odsetek gospodarstw domowych (59%), zaś rozkład zdolności do oszczędzania, ze względu na podstawowe motywy, nie odbiega od wzorców obserwowanych w krajach strefy euro.

Kolejnym omówionym narzędziem był budżet czyli zestawienie przychodów i rozchodów w ustalonym przedziale czasowym. Aby skutecznie zarządzać gospodarstwem domowym nie wystarczy sporządzić tylko bilans, ale należy również planować wpływy i wydatki. W tym miejscu dr M. Szczerbak przedstawiła podział wydatków i zestawiała je z przychodami.

Ostatnim narzędziem omawianym podczas wystąpienia był rachunek przepływów pieniężnych czyli cash-flow. Dzięki prowadzeniu ewidencji rzeczywistych domowych wpływów i wydatków, możemy dowiedzieć się jak i gdzie wydajemy pieniądze oraz jaki wpływ na nasze rzeczywiste położenie mają poszczególne obciążenia?

Analiza domowych finansów osobistych na podstawie danych zawartych w bilansie czy rachunku przepływów pieniężnych pozwala określić kondycję finansową gospodarstwa domowego.

Dr M. Szczerbak omówiła również zagadnienie związane z oszczędzaniem oraz konsumpcją. Stopa oszczędności informuje jaka część dochodu przeznaczana jest na oszczędzanie. W praktyce zaleca się odkładanie 8-15% dochodu. Najnowsze badanie CBOS wskazuje, iż ok 60% Polaków nie posiada żadnych oszczędności, a 45 % przyznaje, że ich gospodarstwa domowe obciążone są długami. W tym miejscu Pani dr M. Szczerbak stwierdziła, że problemem nie jest za niski dochód ale brak nawyku oszczędzania oraz brak świadomości i wiedzy na ten temat.

Z kolei stopa konsumpcji to nic innego jak kwota przeznaczana na zakup towarów i usług. Ostatnią omówioną miarą było DTI czyli debt-to-income. Miara ta ukazuje ile dochodu przeznacza gospodarstwo domowe na zadłużenie.

Na koniec swojego wystąpienia dr Szczerbak przytoczyła podstawową zasadę, która powinna być stosowana przez każde gospodarstwo domowe i która umożliwia utrzymanie płynności finansowej: „wydawaj mniej, niż zarabiasz”.

Współczesny i przyszły model doradztwa w obszarze finansów osobistych na podstawie badań własnych

Wystąpienie dr Krzysztofa Waliszewskiego, Katedra Pieniądza i Bankowości, Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu.

Dr K. Waliszewski w swoim wystąpieniu skupił się przede wszystkim na przedstawieniu roli doradcy finansowego w planowaniu finansów osobistych oraz przedstawieniu najnowszych wyników badań przeprowadzonych z udziałem doradców finansowych w Polsce.

Na początku dr K. Waliszewski przedstawił w jaki sposób można realizować poszczególne etapy planowania finansowego. Po pierwsze, można to robić samemu ale wówczas niezbędna jest odpowiednia wiedza, doświadczenie oraz kontakty rynkowe. Jest to duże ryzyko. Po drugie można to robić przy zastosowaniu narzędzi internetowych takich jak porównywarki i agregatory finansowe ale dotyczy to głównie najprostszych produktów i porównaniu ofert. Nie sprawdzi się to przy bardziej skomplikowanych produktach lub usługach. Po trzecie można skorzystać z usług doradców finansowych.

Dr Waliszewski przytoczył definicję doradcy finansowego według FECIF (*The European Federation of Financial Advisers and Financial Intermediaries*). Doradca finansowy to **wszechstronnie wykształcony specjalista**, którego celem działalności jest **ochrona majątku i bezpieczeństwo finansowe Klienta**, poprzez analizę jego potrzeb, dobór produktów do realizacji celów finansowych, zapewnienie płynności finansowej oraz przygotowanie Klienta do skorzystania usług instytucji finansowej. **Doradca finansowy nie jest pośrednikiem finansowym.**

Doradca finansowy według Krajowego Standardu Kompetencji Zawodowych opracowuje **indywidualne plany finansowe** dla klientów na podstawie przeprowadzonej **analizy ich sytuacji**,

potrzeb finansowych oraz dostępnych na rynku finansowym produktów. Celem pracy doradcy jest **ochrona majątku klienta i realizacja celów zapewniających klientowi bezpieczeństwo finansowe.** Plan finansowy zarekomendowany przez doradcę uwzględnia **potrzeby finansowe klienta, wskazując kierunki ich realizacji w krótkim i długim okresie.** Doradca wyjaśnia klientowi **istotę** rekomendowanego produktu finansowego, **ryzyka** związanego z jego nabyciem oraz **informuje o systemach gwarantujących bezpieczeństwo majątku klienta.**

Dr K. Waliszewski wskazał również co jest rolą doradcy finansowego w planowaniu finansów osobistych:

1. Wspomaganie procesu planowania finansów osobistych lub szerzej zarządzania nimi na każdym etapie zgodnie z normą ISO 22222:2005.
2. Edukowanie i uświadamianie konsumentów o korzyściach z planowania finansów osobistych, budżetowania i kontrolowania wpływów i wydatków.
3. Pomoc w strukturyzacji celów finansowych i życiowych.
4. Sporządzenie **osobistego planu finansowego** przedstawiającego diagnozę finansową klienta, cele do osiągnięcia z terminami oraz alternatywne drogi ich realizacji.
5. Zakup konkretnego produktu finansowego **powinien być elementem realizacji planu finansowego konsumenta**, a nie przypadkową, incydentalną czynnością
6. Opracowanie planu, w tym:
 - a. budowania **wartości netto** (bogactwa) gospodarstwa domowego,
 - b. ochrony majątku,
 - c. działalności inwestycyjnej,
 - d. zarządzania długami i finansowanie potrzeb konsumpcyjnych i mieszkaniowych,
 - e. zarządzania podatkami i optymalizacji podatkowej,
 - f. zarządzania ryzykiem,
 - g. budowania kapitału emerytalnego,
 - h. planu edukacyjnego tj. budowania kompetencji własnych oraz dzieci
 - i. tworzenie planu sukcesji.
7. Dbanie o bezpieczeństwo finansowe konsumenta, a przez to bezpieczeństwo finansowe instytucji finansowych, które z nim współpracują.
8. Zapobieganie nadmiernemu zadłużeniu i niewypłacalności gospodarstwa domowego.
9. Informowanie i budowanie świadomości konsumenta, co do przysługujących mu praw i obowiązków związanych z konkretnymi usługami finansowymi, wynikających z ustawodawstwa konsumenckiego na rynku usług finansowych.

Zgodnie ze standardem CFP Board doradca finansowy realizuje filozofię 4E: *Education, Experience, Ethics, Examination*.

Aby oddać najbliższą grę słów języka angielskiego należałoby po polsku powiedzieć: Edukacja, Empiryzm, Etyka, Egzaminy. Oddając pojęciowo ideę 4 wartości mówimy o: wykształceniu, doświadczeniu, etyce oraz egzaminowaniu wiedzy.

Bardzo ważnym punktem prelekcji było przedstawienie najważniejszych etapów powstawania zawodu doradcy finansowego w Polsce:

1. W grudniu 2003 r. EAFP (Europäische Akademie für Finanzplanung) z siedzibą w Bad Homburg podpisała porozumienie o utworzeniu w Polsce Europejskiej Akademii Planowania Finansowego.
2. Rok 2004 – powstała Europejska Akademia Planowania Finansowego.
3. Europejska Akademia Planowania Finansowego była pierwszą organizacją kształcąca w Polsce profesjonalnych doradców finansowych w oparciu o europejskie standardy planowania finansowego EFPF Europe (EFG, EFC, EFP).
4. Dnia 16 listopada 2006 w Warszawie została powołana Europejska Federacja Doradców Finansowych (EFPF Polska) będąca przedstawicielem na Polskę Europejskiej Federacji Pośredników i Doradców Finansowych (FECIF) w zakresie doradztwa finansowego
5. Rok 2009: powstała EFPA Polska przy WIB.
6. Rok 2010: zawód na liście zawodów MPiPS.
7. Rok 2013: standard kompetencji zawodowych.

Aktualnie w Polsce certyfikaty doradcy finansowego można uzyskać w dwóch instytucjach:

1. EFPF Polska- Europejska Federacja Doradców Finansowych
Oferta EFPF Polska skierowana jest głównie do osób indywidualnych, pośredników ubezpieczeniowych i finansowych oraz doradców finansowych.
2. EFPA Polska- Fundacja na Rzecz Standardów Doradztwa Finansowego
Oferta EFPA Polska skierowana jest głównie do osób pracujących w bankach.

Według danych Ministerstwa Pracy, Rodziny i Polityki Społecznej zawód doradcy finansowego jest jednym z najbardziej deficytowych zawodów w Polsce, co oznacza, że stale rośnie liczba ofert pracy w tym zawodzie, jednocześnie przy liczbie osób zarejestrowanych jako bezrobotne na stałym poziomie. Dane pokazują, że od kilku lat deficyt w tym zawodzie rośnie.

Następnie dr K. Waliszewski omówił wyniki badań, które przeprowadził w 2016 roku na grupie doradców finansowych posiadających Certyfikaty EFP. Na podstawie badań oraz uzyskanych wyników powstał aktualny oraz przyszły model doradztwa finansowego w Polsce (szczegółowe wyniki badań w materiałach konferencyjnych załączonych do raportu).

Najważniejsze wnioski wynikające z analizy otrzymanych w badaniu odpowiedzi:

1. Środowisko certyfikowanych doradców finansowych oczekuje na uregulowanie statusu prawnego zawodu i działalności doradczej.
2. Wolny dostęp do zawodu doradcy finansowego, bez potwierdzenia przygotowania do jego wykonywania odpowiednimi kompetencjami i wiedzą, w praktyce przynosi więcej szkód dla branży i podmiotów działających zgodnie ze standardami etycznymi, kompetencyjnymi, egzaminacyjnymi i w zakresie obsługi klienta niż korzyści wynikających z wielości podmiotów na rynku, ich konkurencji i łatwości dostępu do usług doradczych.
3. Należy oczekiwać, że w Polsce będzie postępowała transformacja od doradztwa zależnego, tj. pośrednictwa finansowego wynagradzanego przez instytucje finansowe, w kierunku wykształcenia się niezależnego doradztwa finansowego wynagradzanego przez klienta (IFA, *Independent Financial Advisor*) i wzrost jego roli.
4. Należy oczekiwać, że w Polsce będzie postępowała transformacja od obecnie powszechnego, fragmentarycznego pośrednictwa produktowego do wykształcenia się i wzrostu roli kompleksowego planowania finansowego, opartego na długookresowych celach i planie finansowym oraz budowaniu bezpieczeństwa finansowego konsumenta.
5. W przyszłości działania legislacyjne w obszarze niezależnego doradztwa finansowego w Polsce i innych krajach UE będą polegały na budowaniu przejrzystości informacyjnej, standaryzacji, kodyfikacji zasad etyki, certyfikacji i samoregulacji zawodu doradcy finansowego z udziałem organu rządowego.
6. W przyszłości w Polsce należy oczekiwać wzrostu znaczenia doradców finansowych w zarządzaniu finansami gospodarstw domowych, w systemie pośrednictwa finansowego i w całej gospodarce, ale jest to zdeterminowane spełnieniem określonych warunków (szczegóły w materiałach konferencyjnych)

Dr K. Waliszewski przytoczył również najważniejsze wyniki raportu OECD/INFE dotyczącego kompetencji finansowych dorosłych na świecie. W badaniu wzięto pod uwagę wiedzę, zachowania i postawy. Średni wynik wyniósł 13,2. Polska uzyskała najniższy wynik 11,6 (w skali 0-21). Wyniki jednoznacznie wskazują, że poziom wiedzy finansowej w Polsce jest na niskim poziomie, wskazane

jest kształcenie w tym zakresie oraz kształtowanie zachowań dorosłych w podejmowaniu decyzji finansowych.

Podsumowanie seminarium

Wystąpienie Franciszka Roberta Zięba, Prezesa Europejskiej Federacji Doradców Finansowych Polska- EFPF Polska

Na koniec seminarium krótkie, podsumowujące wystąpienie miał Prezes EFPF Polska Franciszek Robert Zięba. W swoim wystąpieniu Prezes Zięba jeszcze raz podkreślił różnicę między doradcą finansowym, a pośrednikiem finansowym.

Doradca Finansowy vs Pośrednik Finansowy

Według Klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy (Dz. U. 2010 nr 82 poz. 537):
Kod zawodu **241202 Doradca finansowy**

Grupa wielka 2 – Specjaliści
(w Międzynarodowej Klasyfikacji Standardów Edukacyjnych ISCED 2011 – poziom 6).

Według Klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy (Dz. U. 2010 nr 82 poz. 537):
Kod zawodu **331103 Pośrednik finansowy**

Grupa wielka 3 – Technicy i inni średni personel (w Międzynarodowej Klasyfikacji Standardów Edukacyjnych ISCED 2011 – poziom 4).

Prezes EFPF Polska wymienił także najważniejsze regulacje prawne, które aktualnie wprowadzane są na rynek polski:

- Wytyczne dotyczące wiedzy i kompetencji wydane przez Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ang. European Securities and Markets Authority) określają minimalne standardy oceny wiedzy i kompetencji pracowników udzielających informacji o produktach inwestycyjnych, usługach inwestycyjnych lub usługach dodatkowych oraz pracowników udzielających doradztwa inwestycyjnego.

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniająca dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE
- Rekomendacje dla zakładów ubezpieczeń dotyczące badania adekwatności produktu
- Rekomendacje dla zakładów ubezpieczeń dotyczące systemu zarządzania produktem

Na koniec Prezes EFPF Polska podziękował wszystkim prelegentom oraz uczestnikom, a następnie zaprosił wszystkich do dyskusji.

Seminarium okiem praktyka

**Autor komentarza: dr Andrzej Fesnak- Certyfikowany Doradca Finansowy EFC®
European Financial Consultant**

Konferencja pokazała dobitnie 2 podstawowe fakty:

Pierwszym faktem jest kompletny brak zainteresowania tematyką finansów osobistych ze strony władzy. Ze strony zaproszonych urzędów oraz organizacji rynku finansowego nie pofatygowal się nikt. Tradycyjnie w Polsce największe zainteresowanie finansami osobistymi obywatela wykazują jedynie Urzędy Skarbowe. Ale doświadczenie pokazuje, że raczej nie są zainteresowane edukacją, a raczej penalizacją.

Faktem drugim jest widoczna potrzeba dyskusji w tej materii.

Oczekuje tego środowisko i cała branża, z nadzieją, że problematyka zostanie uporządkowana i ucywilizowana.

Zauważyć można było następujące fakty:

- Na kolejnych seminariach konieczne będzie przedstawienie i omówienie konkretnego planu finansowego zrobionego przez doradcę finansowego. Celowe będzie przedstawienie struktury takiego planu, konkretnych przykładów rozwiązywania problemów finansowych klienta, sposobu argumentowania oraz przekazywania wiedzy klientowi. Za istotne uważa się wspólną pracę doradców finansowych z kadrą dydaktyczną Uczelni dla określenia i ujednolicenia terminologii stosowanej w doradztwie finansowym oraz określenia zakresu i metodyki edukacji finansowej na poszczególnych szczeblach kształcenia .

Dla przykładu określenie „majątek netto” ma swoje silne zakorzenie w polskiej terminologii ekonomicznej dot. firm. Doradcy posługują się natomiast terminem Wartość Netto (Net Worth). Różnica jest taka, że hasło majątek netto podaje około 400 000 kontentów w Internecie a hasło Net Worth 56 600 000. Angielski termin ma 56 200 000 więcej wyświetleń. Lepiej więc przyzwyczajać doradców finansowych i klientów do terminologii używanej w świecie doradztwa finansowego niż zmuszać do polskich zwrotów ekonomicznych, które np. nie mają odzwierciedlenia w internecie.

- Brakuje powszechnej wiedzy i informacji, w zakresie usług finansowych, odnoszącej się do doradztwa finansowego. Skutkuje to m.in. wyciąganiem błędnych wniosków z raportów sprzedażowych firm pośrednictwa finansowego, które oszukują opinię społeczną, używając nazwy doradcy finansowi do pośredników sprzedaży.
- Oprócz publikacji przedstawionych na tym seminarium istnieje na rynku polskim literatura, w której szczegółowe i praktyczne zagadnienia jak: klasyfikacja wydatków domowych oraz elementy planu finansowego są szczegółowo omówione. Są to m.in. pozycje dr Andrzeja Fesnaka, Licencjonowanego Doradcy EFC® (European Financial Consultant). W dwóch z nich jest szczegółowo omówiona filozofia planu finansowego oraz klasyfikacja budżetu domowego (Andrzej Fesnak, Jakie decyzje finansowe podejmują bogaci i dlaczego biedni robią błędy, działając inaczej, ISBN: 978-83-7701-229-1, Andrzej Fesnak, Grasz swoimi pieniędzmi, czy pieniądze grają tobą? 15 sposobów na lepsze zarządzanie finansami osobistymi ISBN: 978-83-7561-459-6). W obydwu pozycjach podawane są oraz analizowane zagadnienia planu finansowego oraz budżetu domowego.

Uważa się że seminarium i dyskusja na temat roli doradztwa finansowego oraz wymogów dotyczących doradców finansowego, były pożyteczne i niezbędne. Zgodne to jest ze światowymi standardami przyjmowanymi przez Unię Europejską.

Dlatego też to pierwsze seminarium ma swoją przyczynkarską rolę w eksplorowaniu tematyki doradztwa finansowego. Seminaria dotyczące planowania finansów osobistych (zarządzania finansami osobistymi), powinny być kontynuowane, aby umożliwić szerszą dyskusję, z udziałem pracowników nauki oraz doradców finansowych, nad rolą doradcy finansowego, szeroko, w usługach finansowych i praktycznie w zapewnieniu bezpieczeństwa finansowego gospodarstwom domowym i w konsekwencji instytucjom finansowym oraz gospodarce państwa.

www.effp.pl

